

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО
«ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням вченої ради Університету
Протокол № 1 від 23.08.2023 р.

Введено в дію наказом
від __.08.2023 р.

Володимир ПАВЛІКОВ

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОГО АЕРОКОСМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО
«ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

СУЯ ХАІ-НМВ-К/001:2023

Редакція № 1

Дата введення 01 вересня 2023 р

ХАРКІВ – 2023

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Кодекс академічної добročесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 2 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	--

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс академічної добročесності (далі – Кодекс) Національного аерокосмічного університету ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (далі – Університет) розроблений на основі законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Методичних рекомендацій для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної добročесності», що містяться в листі Міністерства освіти і науки України № 1/9-650 від 23 жовтня 2018 року, «Рекомендацій для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної добročесності», що затверджено Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року, Протокол № 11, а також на підставі Статуту, Кодексу етичної поведінки Університету, з урахуванням Положення про академічну добročесність Університету та визначає загальноприйняті світовою спільнотою стандарти здійснення освітньо-наукової діяльності здобувачами вищої освіти, а також співробітниками Університету з дотриманням при цьому основних моральних і правових норм академічної поведінки.

1.2. Кодекс академічної добročесності разом з іншими нормативними документами Університету з питань організації освітнього процесу, наукової діяльності, забезпечення етичної поведінки та академічної добročесності є частиною внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти з переліком настанов і цінностей, дотримання яких представниками університетської спільноти (всіма працівниками, що задіяні в освітньому, науковому процесах, і здобувачами освіти) є обов'язковим як на території Університету, так і поза нею.

1.3. Метою Кодексу академічної добročесності є:

- забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті;
- формування академічних цінностей та високої академічної культури у учасників освітнього процесу;
- утвердження у учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності та відповідальності;
- забезпечення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів;
- розвиток права учасників освітнього процесу на академічну свободу та права Університету на інституційну автономію;
- підвищення позитивного іміджу та ділової репутації Університету в вітчизняному та європейському освітніх просторі.

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Дармофал Е.А.	Орлов С.В.	ХАІ	01.09.2023

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Кодекс академічної добросесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 3 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	--

1.4. Загальними моральними принципами, якими мають керуватися члени університетської спільноти, є наступні:

- чесність – недопущення будь-яких форм обману, брехні, шахрайства, крадіжки або інших форм нечесної поведінки в навчальній і науковій діяльності, чесна, відверта поведінка, яка в жодному разі не допускає висування свідомо неправдивих тверджень;

- справедливість – неупереджене ставлення учасників освітнього процесу один до одного, об'єктивне, прозоре та незалежне оцінювання результатів навчальної та дослідницької діяльності;

- довіра – існування в університетському середовищі атмосфери взаємної довіри, що заохочує вільний обмін ідеями та інформацією, сприяє співпраці й творчості, вільному продукуванню нових ідей, створенню середовища неприпустимості привласнення результатів діяльності інших осіб та підризу репутації учасника освітнього процесу;

- повага – виявлення поваги як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі та статусу, а також розуміння нових, різносторонніх, іноді протилежних думок та ідей, уникнення зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками університетської громади;

- компетентність й професіоналізм – підтримка найвищого рівня компетентності у роботі та навчанні, постійне підвищення здобувачами вищої освіти і працівниками Університету свого освітнього і наукового рівня як форми здійснення принципу «від освіти на все життя – до освіти протягом усього життя»;

- партнерство – зорієнтованість на співпрацю та партнерську взаємодію з метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів, протистояння будь-яким формам дискримінації, ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб;

- відповідальність – сумлінне виконання взятих на себе зобов'язань, протистояння будь-яким формам дискримінації, ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб, здатність брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності;

- прозорість та інформаційна відкритість – надання будь-якої інформації, що стосується освітньої, науково-дослідницької діяльності Університету, учасникам освітнього процесу, крім тієї, доступ до якої обмежено законодавством;

- законність – дотримання у своїй діяльності учасниками освітнього процесу норм чинних нормативно-правових актів України, в тому числі нормативно-правових актів, чинних в Університеті, а також стимулювання до цього інших.

Розробники Дармофал Е.А.	Перевірив Орлов С.В.	Видав ХАІ	Дійсне з 01.09.2023
-----------------------------	-------------------------	--------------	------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Кодекс академічної добročесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 4 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	--

Дотримання зазначених вище принципів має бути справою доброчесності всіх без винятку членів університетської спільноти. Порушення засад академічної доброчесності, моральних правил та етичних норм не лише паплюжить репутацію Університету, а й зменшує цінність освітніх та наукових ступенів, які здобувають в Університеті. Відповідальність за дотримання цінностей академічної доброчесності є водночас особистим обов'язком кожного та спільною справою університетської спільноти загалом.

1.5. У цьому Кодексі академічної доброчесності поняття й терміни вживаються у такому значенні:

- академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів і визначених законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність» правил, якими мають керуватися всі здобувачі освіти, викладачі та науковці Університету під час навчання, викладання й провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

- академічна культура – система цінностей, норм, правил, зразків поведінки, принципів спілкування, які регулюють діяльність учасників освітнього процесу та визначають принципи взаємовідносин між ними та з зовнішнім середовищем в освіті й науці;

- академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що відбувається на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом;

- наукова етика – сукупність установлених та визнаних світовою науковою академічною спільнотою норм і правил поведінки працівників, зайнятих у сфері наукової, науково-технічної та науково-педагогічної діяльності;

- університетська спільнота — наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники; здобувачі вищої освіти та інші особи, які навчаються в Університеті; фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу за освітньо-професійними програмами; інші працівники, які залучаються до освітнього процесу, наукових досліджень Університету;

- якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством та відповідним стандартам вищої освіти;

- якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу в закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

1.6. Університет при забезпеченні академічної доброчесності оприлюднює на власному офіційному веб-сайті:

- нормативні документи з питань забезпечення академічної доброчесності;

Розробники	Перевірів	Видав	Дійсне з
Дармофал Е.А.	Орлов С.В.	ХАІ	01.08.2023

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Кодекс академічної добročесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 5 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	--

- методичні, інформаційні, просвітницькі матеріали щодо дотримання і забезпечення академічної доброчесності;

- організаційно-розпорядчі документи, якими створено відповідні органи з питань забезпечення академічної доброчесності, їхні плани робіт та протоколи розгляду питань, пов'язаних з академічною доброчесністю.

1.7. З моменту затвердження цього Кодексу академічної доброчесності всі раніше прийняті нормативні документи Університету з питань забезпечення академічної доброчесності (Кодекс етичної поведінки, Положення про академічну доброчесність) застосовуються в частині, що йому не суперечать.

2 ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

2.1. Дотримання академічної доброчесності в освітньому процесі передбачає:

2.1.1. З боку науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників Університету відповідно до частини 5 статті 42 Закону України «Про освіту»:

- дотримання положень Кодексу етичної поведінки Університету;
- якісну підготовку до навчальних занять і практичної діяльності, зокрема, урахування при розробці завдань індивідуальних потреб і можливостей осіб з особливими освітніми потребами;

- постійне вдосконалення своїх загальних, фахових та особистісних компетентностей у сфері запобігання проявів академічної недоброчесності;

- сприяння збереженню, розвитку й популяризації освітніх та наукових традицій і цінностей Університету;

- підготовку наукових публікацій та авторських методичних розробок, що демонструють академічну грамотність, з огляду наукових здобутків інших авторів за темою, використання офіційної та достовірної інформації;

- сприяння запобіганню й викоріненню різних видів порушень у навчальній, викладацькій, науковій та інших видах діяльності, нетерпимість до них;

- повагу до академічних здобутків інших дослідників, посилання на джерела інформації у разі використання розроблених/виказаних раніше іншою особою ідей, розробок, тверджень, відомостей тощо;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну науково-педагогічну (педагогічну) діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Дармофал Е.А.	Орлов С.В.	ХАІ	01.09.2023

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Кодекс академічної добročесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 6 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	--

- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.1.2. Дотримання академічної добročесності в освітньому процесі передбачає з боку здобувачів освіти Університету відповідно до частини б статті 42 Закону України «Про освіту»:

- дотримання положень Кодексу етичної поведінки Університету;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань для поточного та підсумкового оцінювання результатів навчання, крім випадків, які передбачають групову роботу (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- сприяння збереженню, розвитку й популяризації освітніх та наукових традицій і цінностей Університету;
- сприяння запобіганню й викоріненню різних видів порушень у навчальній, викладацькій, науковій та інших видах діяльності, нетерпимість до них;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- посилення на джерела інформації у разі використання розроблених/виказаних раніше іншою особою ідей, розробок, тверджень, відомостей тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2.2. Дотримання академічної добročесності у науковій діяльності всіма учасниками освітнього процесу передбачає:

- сприяння розповсюдженню наукових знань і протидія поширенню псевдонаукових теорій, хибних концепцій та уявлень;
- відповідальність за наслідки своєї наукової діяльності, протидія здобуттю результатів, що суперечать принципам академічної добročесності й можуть завдати шкоди;
- дотримання найвищих професійних стандартів планування та проведення наукових досліджень;
- забезпечення принципової чесності і прозорості на всіх стадіях наукового дослідження, неприпустимість прояви нечесної поведінки, рішуче викривання фактів плагіату й інших форм порушень авторського права;
- персональна відповідальність за чесну й об'єктивну оцінку навчальних, курсових і кваліфікаційних робіт та дисертацій;
- захист свободи наукової думки, засудження цензури щодо наукової творчості.

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Дармофал Е.А.	Орлов С.В.	ХАІ	01.09.2023

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Кодекс академічної добросесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 7 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	--

2.3. Порушенням академічної добросесності (академічною недобросесністю) у навчальній та науково-дослідницькій діяльності для здобувачів вищої освіти та працівників Університету вважається:

- академічний плагіат — оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- академічне шахрайство – використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо), проходження процедур контролю знань за допомогою підставних осіб, придбання або отримання виконаних на замовлення академічних текстів у інших осіб та подання їх як власних результатів навчальної та/або наукової діяльності, підроблення підписів у офіційних документах (відомостях, актах, звітах, договорах тощо), посилення на джерела, не використані в роботі, здавання різними особами робіт з однаковим змістом;

- самоплагіат — оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів (до самоплагіату не належать текстові збіги у тезах і статтях, опублікованих за результатами конференцій, а також текстові збіги, що не містять наукових результатів автора, а стосуються опису стану предметної області та відомих результатів досліджень інших авторів, такі попередні результати автора не потребують посилення на попередні публікації автора);

- фабрикація — вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- фальсифікація — свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- обман — надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування, симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів, отримання копій екзаменаційних білетів, питань чи завдань до початку контрольних заходів;

- хабарництво — надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі, примусові благодійні внески тощо;

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Дармофал Е.А.	Орлов С.В.	ХАІ	01.09.2023

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Кодекс академічної добročесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 8 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	--

- необ'єктивне оцінювання — свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

- необ'єктивне ставлення до здобувачів освіти – надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

- неправомірні дії до викладачів – вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного, науково-педагогічного працівника Університету з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

2.4. В Університеті неприпустима будь-яка академічна нечесність (крім вищенаведених, зокрема, крадіжка, підкуп, купівля та продаж творів, презентація твору інших авторів як власного, невинуватого співавторство, обман під час іспитів та інша недобročесна поведінка).

2.5. Для всіх учасників освітнього процесу Університету є обов'язковим:

- дотримуватися правил академічної добročесності;

- поважати права і свободи людини, честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову приналежність, релігійні та політичні переконання;

- не розповсюджувати та запобігати розповсюдженню інформації, яка є неперевіреною, зокрема, неправдивою, викладеною з перекрученням фактів, наклепницькою, такою, що ображає людину або може завдати шкоди репутації Університету;

- сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між науковими, науково-педагогічними працівниками і здобувачами вищої освіти, підтримувати атмосферу довіри, відповідальності та взаємодопомоги;

- визнавати творчий внесок кожного з авторів дослідження, що проводилося колективно, не включати до списку авторів осіб, які не мали відношення до отримання наукових результатів;

- прибувати на всі заплановані в Університеті заходи, заняття вчасно і не залишати їх передчасно;

- дотримуватися принципів світськості й віротерпимості в освітньому процесі;

- не використовувати системи штучного інтелекту з метою створення на їх основі від власного імені навчальних робіт, кваліфікаційних (дипломних), наукових та інших творів;

Розробники Дармофал Е.А.	Перевірив Орлов С.В.	Видав ХАІ	Дійсне з 01.09.2023
-----------------------------	-------------------------	--------------	------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Кодекс академічної добročесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 9 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	--

- запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, під яким слід розуміти суперечність між особистими інтересами члена університетської спільноти та його службовими або навчальними обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, та зашкодити репутації Університету, зокрема: прямого чи непрямого отримання подарунків або послуг в обмін на певні дії та рішення;

- сприяти утвердженню українського патріотизму і поваги до Конституції та державних символів України, поваги до культурних цінностей української нації, її історико-культурних надбань і традицій, академічних традицій Університету, спілкуватися в університетському середовищі державною мовою, піклуватися про культуру власної мови та мови здобувачів освіти чи колег;

- поважати думки інших працівників Університету, інших здобувачів вищої освіти, уміти вести дискусію, аргументовано відстоюючи свою точку зору.

2.6. Кожен учасник освітнього процесу має право та зобов'язаний реагувати на порушення або спроби порушень принципів і правил академічної доброчесності іншими особами, зокрема:

- вказувати учасникам освітнього процесу на неприпустимість нечесної поведінки в навчальній, науковій і трудовій діяльності;

- повідомляти адміністрацію Університету, факультетів / кафедр або органи студентського самоврядування, зокрема й письмово, про порушення правил академічної доброчесності;

- звертатися до органів із забезпечення академічної доброчесності Університету або посадових осіб, яким надано окремі повноваження із забезпечення академічної доброчесності, з метою розгляду порушень академічної доброчесності та притягнення до відповідальності винних учасників освітнього процесу.

2.7. Будь-який учасник освітнього процесу, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення, зазначеного у цьому Кодексі, має право подати скаргу (повідомлення) на ім'я голови комісії з академічної доброчесності або посадової особи, яка має окремі повноваження застосувати положення цього Кодексу і Положення про академічну доброчесність, та є уповноваженим суб'єктом щодо притягнення до академічної відповідальності. Анонімні повідомлення про порушення принципів академічної доброчесності не розглядаються.

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Дармофал Е.А.	Орлов С.В.	ХАІ	01.09.2023

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківській авіаційний інститут»	Кодекс академічної добročесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 10 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	---

3. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

3.1. Університет забезпечує проведення комплексу заходів, які мають на меті забезпечити виконання засад академічної доброчесності, моральних правил та етичних норм всіма учасниками освітнього процесу та протидіяти будь-яким проявам академічної недоброчесності. План заходів затверджує щорічно вчена рада Університету.

3.2. Академічна доброчесність в Університеті забезпечується:

- створенням і постійним удосконаленням нормативної бази, що регулює забезпечення академічної доброчесності в Університеті;
- діяльністю органів із забезпечення академічної доброчесності Університету, зокрема, комісії з академічної доброчесності, групи сприяння академічної доброчесності Університету;
- виконанням працівниками функцій і обов'язків за посадою, які пов'язані із забезпеченням академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу в Університеті;
- забезпеченням дотримання академічної доброчесності на всіх інституційних рівнях забезпечення якості освіти:
  - рівень освітньої програми,
  - рівень кафедри,
  - рівень факультету, іншого навчально-наукового та/або наукового підрозділу Університету,
  - загальноуніверситетський рівень;
- спеціальними вимогами забезпечення академічної доброчесності для різних груп спеціальностей, освітніх програм (інженерно-механічні, комп'ютерні, економічні, гуманітарні тощо), різних видів освітніх, наукових робіт (курсіві, контрольні, кваліфікаційні (дипломні), дисертації, статті, монографії тощо);
- функціонуванням системи запобігання та виявлення академічного плагіату в Університеті, використанням та подальшим налагодженням технології перевірки робіт здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних робітників на наявність плагіату, обов'язковою перевіркою на плагіат кваліфікаційних робіт здобувачів освіти, тестів дисертацій, наукової, навчально-методичної літератури;
- посиленням заходів щодо боротьби зі списуванням здобувачів вищої освіти під час виконання різних типів завдань;
- протидією будь-яким спробам отримання неправомірної вигоди;

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Дармофал Е.А.	Орлов С.В.	ХАІ	01.09.2023

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Кодекс академічної добročесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 11 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	---

- внесенням розділу з академічної добročесності до освітніх програм для здобувачів вищої освіти, запровадженням ознайомчих чи факультативних курсів з основ академічного письма та дослідницької роботи;

- інформуванням на офіційному веб-сайті Університету про заходи щодо забезпечення принципів та правил академічної добročесності та щодо запобігання корупції, запровадженням та підтриманням інформативних веб-сторінок загального доступу (факультетські, кафедральні, органів студентського самоврядування тощо), які будуть містити рекомендації з академічної добročесності, якості академічного письма, інформувати про прийняті стандарти цитування, надавати приклади виявлених проявів академічної недобročесності;

- проведенням тренінгів, лекцій, семінарів та інших заходів для учасників освітнього процесу з метою заохочення їх до етичної поведінки та формування поваги до людської гідності, недискримінації та прав людини, моральних цінностей, академічної культури, навичок протидії академічній недобročесності;

- щорічним опитуванням науково-педагогічних, наукових працівників, здобувачів вищої освіти щодо питань академічної добročесності;

- онлайн-комунікацією з учасниками освітнього та наукового процесу щодо недобročесної поведінки, зокрема через скриньки для повідомлень про порушення академічної добročесності;

- формуванням умов для розвитку взаємної довіри, поваги та партнерства між учасниками освітнього процесу;

- вивченням досвіду вітчизняних і світових закладів вищої освіти щодо реалізації принципів академічної добročесності в освітньому середовищі.

3.3. В обов'язковому порядку всі кваліфікаційні (дипломні) роботи здобувачів вищої освіти Університету, а також усі монографії, дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук або доктора філософії, які подані до захисту у спеціалізовані вчені ради Університету, наукові, навчально-методичні праці, наукові статті, посібники тощо, які заплановано до опублікування у фахових наукових виданнях Університету або в інших виданнях, підлягають перевірці на наявність плагіату для забезпечення контролю за дотриманням академічної добročесності. Обов'язковій перевірці на наявність плагіату також можуть підлягати інші навчальні, контрольні, курсові письмові роботи здобувачів вищої освіти Університету, якщо це передбачено освітньою програмою. Роботи перевіряють за допомогою спеціальних програмних засобів на основі угод про співробітництво у сфері перевірки на плагіат.

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Дармофал Е.А.	Орлов С.В.	ХАІ	01.09.2023

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Кодекс академічної добročесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 12 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	---

Викладач відповідає за перевірку курсових робіт (проектів), інших видів письмових робіт на предмет порушення академічної добročесності в межах освітніх компонентів, які він викладає.

3.4. Питання про дотримання засад академічної добročесності, моральних правил та етичних норм не менше одного разу на рік розглядають на засіданнях вченої ради Університету/факультетів, науково-технічної ради Університету, а також на засіданнях Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, редакційних колегій наукових журналів, що видаються Університетом, на засіданнях кафедр, органів студентського самоврядування.

3.5. За порушення академічної добročесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- отримання незадовільної оцінки за результатами контрольного заходу в разі вчинення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, академічного шахрайства;

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо) в разі академічного шахрайства під час написання роботи, зокрема, списування, несанкціонованої співпраці, за неправомірні дії до викладачів, тобто вплив у будь-якій формі на педагогічного, науково-педагогічного працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання;

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми в разі академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації під час написання наукових робіт, проходження практик і оформлення звітів до них, а також академічного шахрайства в оформленні документів;

- позбавлення академічної стипендії в тому випадку, коли академічна стипендія призначена з урахуванням результатів навчання, отриманих зі встановленими порушеннями академічної добročесності;

- позбавлення наданих в установленому порядку пільг з оплати навчання, проживання в гуртожитку в разі обману, хабарництва, несанкціонованої співпраці;

- відрахування з Університету в разі вчинення академічного плагіату в кваліфікаційній роботі, а також хабарництва.

3.6. За порушення академічної добročесності науково-педагогічні працівники можуть бути притягнені до такої академічної та дисциплінарної відповідальності відповідно до тяжкості порушення:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання – в разі вчинення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації;

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Дармофал Е.А.	Орлов С.В.	ХАІ	01.09.2023

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Кодекс академічної добročесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 13 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	---

- позбавлення присудженого освітньо-наукового, наукового ступеня чи присвоєного вченого звання – в разі доведення факту вчинення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації;

- догана – в разі встановлення факту приниження людської гідності або дискримінації будь-якого учасника освітнього процесу чи в інший спосіб посягання на права людини, а також за несанкціонованої співпрацю, надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

- звільнення – в разі встановлення факту хабарництва, у разі неодноразового порушення правил академічної доброчесності, що має ознаки систематичного невиконання працівником своїх посадових обов'язків (п.3 ст. 40 КЗПП України), у разі одноразового порушення правил академічної доброчесності, що нанесло значну шкоду репутації Університету та має ознаки вчинення працівником, який виконує виховні функції, аморального проступку, не сумісного з продовженням даної роботи (п. 3 ст. 41 КЗПП України).

3.7. Детальна регламентація і процедура притягнення до академічної відповідальності викладено у Положенні про комісію з академічної доброчесності.

4. ОРГАНИ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Питання академічної доброчесності є обов'язковим складником діяльності всіх структурних підрозділів, служб та органів Університету, функції і завдання яких пов'язані з освітнім процесом, з науковою діяльністю. Вказані питання є основним завданням та головною функцією спеціально створених робочих органів Університету: комісії з академічної доброчесності, групи сприяння академічній доброчесності.

4.2. Керування та управління процесом дотримання академічної доброчесності на загально-університетському рівні здійснює ректор та за його дорученням проректори з науково-педагогічної та з наукової роботи, які координують роботу групи сприяння академічній доброчесності. Завдання, функції, порядок організації роботи групи сприяння академічній доброчесності, її структура, порядок взаємодії з іншими підрозділами Університету визначені у Положенні про неї.

4.3. Розглядати справи і надавати пропозиції ректору Університету щодо притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здобувачів освіти та працівників Університету має право комісія

Розробники Дармофал Е.А.	Перевірив Орлов С.В.	Видав ХАІ	Дійсне з 01.09.2023
-----------------------------	-------------------------	--------------	------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Кодекс академічної добročесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 14 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	---

з академічної доброчесності, що утворюється та здійснює повноваження відповідно до Кодексу етичної поведінки, Положення про академічну доброчесність Університету. Завдання, функції, порядок організації роботи комісії з академічної доброчесності, її взаємодія з іншими посадовими особами, відповідні права та межі відповідальності визначені у Положенні про неї.

4.4. Комісія з академічної доброчесності є робочим органом Університету для виконання контрольної функції щодо дотримання академічної доброчесності в Університеті та наділена повноваженнями щодо виявлення, встановлення та розгляду фактів порушення академічної доброчесності, розгляду в апеляційному порядку скарг на рішення посадових осіб, що мають окремі повноваження застосувати положення цього Кодексу і Положення про академічну доброчесність та притягувати до академічної відповідальності, а також надавати пропозиції керівництву Університету щодо прийняття/затвердження рішень про вид академічної відповідальності, що мають бути застосовані до осіб, які порушують норми академічної доброчесності.

Повноваження щодо виявлення, встановлення фактів порушення академічної доброчесності також мають посадові особи Університету в порядку, що встановлено Положенням про комісію з академічної доброчесності та розділом 5 Положення про академічну доброчесність Університету «Рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності».

У разі, якщо викладач, керівник кваліфікаційної (дипломної) роботи, завідувач кафедри, декан факультету, керівник структурного підрозділу Університету, проректор не уповноважений приймати рішення про призначення окремих видів академічної відповідальності, він подає до комісії з академічної доброчесності або на ім'я ректора клопотання про застосування / затвердження певного виду академічної відповідальності до порушника.

4.5. Управління процесом дотримання академічної доброчесності в освітній діяльності Університету та інформування здобувачів вищої освіти і співробітників Університету про неприпустимість порушення академічної доброчесності, а також реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності здійснюється:

- в частині дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на першому та другому рівнях – навчально-методичним відділом, деканами, завідувачами кафедр, гарантими освітніх програм та кураторами академічних груп;

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Дармофал Е.А.	Орлов С.В.	ХАІ	01.09.2023

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Кодекс академічної добročесності	СУЯ ХАІ – НМВ – К/001:2023 Редакція: 1 Стор. 15 Усього сторінок 17
---	-------------------------------------	---

- в частині дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на третьому та четвертому рівнях – відділом докторантури та аспірантури Університету, науковими керівниками.

4.6. Управління процесом дотримання принципів академічної доброчесності при реалізації всіх напрямів наукової діяльності здійснює проректор з наукової роботи, зокрема, при здійсненні окремих напрямів наукової діяльності:

- діяльності наукових журналів Університету;
- проведення університетських заходів наукового, науково-методичного і іншого спрямування (конференції, семінари тощо);
- проведення захистів дисертацій на здобуття наукових ступенів;
- захисту прав інтелектуальної власності;
- виконання науково-дослідних робіт, що фінансуються за рахунок державного та/або місцевих бюджетів.

Функції контролю здійснюють відповідні структурні підрозділи, які підпорядковані проректору з наукової роботи.

4.7. Популяризація принципів академічної доброчесності, інформування здобувачів вищої освіти про неприпустимість порушення принципів академічної доброчесності та реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності постійно проводиться також органами студентського самоврядування та первинною профспілковою організацією Університету, Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету.

4.8. Відповідальним за інформаційно-технологічну діяльність щодо популяризації принципів академічної доброчесності, основ інформаційної грамотності та роботи з базами даних є науково-технічна бібліотека Університету.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Кодекс академічної доброчесності приймається вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету.

5.2 Зміни та/або доповнення до цього Кодексу вносяться в порядку, встановленому для його прийняття.

Розробники	Перевірив	Видав	Дійсне з
Дармофал Е.А.	Орлов С.В.	ХАІ	01.09.2023

